Table of contents

1 Оршил

Энэ төслийн зорилго нь хувь хүний жилийн орлого **$50,000-аас дээш** ($> 50\mathbf{K}$) эсэхийг урьдчилан таамаглах логистик регрессийн загвар боловсруулах явдал юм. Үүний тулд бид Adult Income өгөгдлийн санг ашиглаж, хоёртын ангиллын асуудлыг дотооддоо хэрэгжүүлсэн градиент бууруулалтын аргаар шийдвэрлэсэн.

Манай загвар дараах онцлогуудтай:

- Гараас хэрэгжүүлсэн логистик регресс (градиент бууруулалт, L2 регуляризаци, сурах хурдны бууралт)
- Sklearn Pipeline ашигласан урьдчилсан боловсруулалт (стандартчилал, one-hot кодчилол)
- Ангиудын тэнцвэргүй байдлыг харгалзан `class_weight="balanced"` ашигласан
- Сургалт--баталгаажуулалтын тусдаа салгалт болон тогтвортой турших боломжтой бүтэц

Эдгээр нь загварыг илүү ойлгомжтой, давтагдахуйц, мөн тогтвортой болгодог. Дараагийн хэсэгт өгөгдөл, онцлогууд, болон сонгосон аргачлалуудыг дэлгэрэнгүй тайлбарлана.

---

2 Өгөгдөл

2.1 Өгөгдлийн эх үүсвэр ба зорилго

Adult Income Dataset нь АНУ-ын 1994 оны Хүн амын тооллогын түүвэр мэдээлэлд тулгуурладаг. Нас, боловсрол, мэргэжил, гэрлэлтийн байдал, хүйс гэх мэт нийгэм-эдийн засгийн үзүүлэлтүүд багтдаг.

Зорилтот хувьсагч:

- `income_>50K`
  - $0 \rightarrow \leq 50\text{K}$
  - $1 \rightarrow > 50\text{K}$

Нийт ойролцоогоор 44,000 мөртэй. Үүнээс 80% нь сургалтад (35,165), 20% нь баталгаажуулалтад (8,792) ашиглагдсан.

2.2 Ангиудын тэнцвэргүй байдал

Өгөгдлийн гол сорилт бол зорилтот ангиудын тэнцвэргүй байдал юм.

- $\leq 50\text{K} \rightarrow$ **76%**
- $> 50\text{K} \rightarrow$ **24%**

Иймээс:

- Энгийн ``бүгдийг $\leq 50\text{K}$ гэж таамагладаг'' загвар хүртэл ≈**76%accuracy** үзүүлж чадна
- Гэхдээ энэ нь хэрэгцээгүй тул **Recall**, **Precision**, **F1-score** илүү чухал үзүүлэлтүүд болдог

Тиймээс бид зөвхөн accuracy бус, ангиудын тэнцвэртэй үзүүлэлтийг үндсэн үнэлгээнд ашигласан.

2.3 Онцлогийн сонголт

Өгөгдөл анх олон тооны баганатай бөгөөд зарим нь хоорондоо их давхцдаг.
Загварыг удирдахад амархан байлгах үүднээс онцлогуудыг дараах байдлаар сонгов.

2.3.1 Ашигласан онцлогууд (9)

Тоон (5): `age`, `educational-num`, `capital-gain`, `capital-loss`, `hours-per-week`

Категори (4): `education`, `marital-status`, `occupation`, `gender`

2.3.2 Хассан онцлогууд

`workclass`, `fnlwgt`, `relationship`, `race`, `native-country` гэх мэт ---
Эдгээрийг хассан гол шалтгаанууд:

- зарим нь давхацдаг (`education` vs `educational-num`)
- загварын гүйцэтгэлд мэдэгдэхүйц хувь нэмэр оруулахгүй
- шаардлагагүй шуугиан үүсгэх хандлагатай

Зорилго нь **тэнцвэртэй, ойлгомжтой, илүүдэлгүй** онцлогийн багц гаргах явдал байв.

2.4 Өгөгдөл хуваах стратеги

Бид өгөгдлийг стратифик хуваалт ашиглан **80/20** харьцаагаар салгасан.

Үр дүн:

- Ангиудын харьцаа ижил хадгалагдсан
- Туршилт бүрт тогтвортой үр дүн гардаг
- Pipeline-д урьдчилсан боловсруулалт болон сургалт логик дараалаар холбогдох боломжтой

2.5 Урьдчилсан боловсруулалт

2.5.1 Тоон онцлогууд

`StandardScaler` ашиглаж:

- дундаж: $\mu = 0$
- стандарт хазайлт: $\sigma = 1$

Ингэснээр градиент бууруулалтын тогтвортой байдал сайжирдаг.

2.5.2 Категори онцлогууд

`OneHotEncoder(handle_unknown='ignore')` ашигласан. Жишээ нь:
`education=Bachelors` → `education_Bachelors=1`, бусад 0.

Классын жин:
`class_weight='balanced'` нь цөөн ангийг илүү чухалчилж, L2 loss-д илүү жин өгдөг.

Гиперпараметрүүдийн ерөнхий утгууд:

- learning_rate ≈ 0.1
- max_iter ≈ 800
- reg_lambda = 1e-4
- lr_decay = 1e-4
- threshold = 0.5

Эдгээр нь тогтвортой, илүү тэнцвэртэй сургалтыг хангадаг.

---

3 Ном зүй / References